

Louise Bill
Stab
08-508 272 17
louise.bill@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2007-10-23

Reviderad antidiskrimineringsklausul i stadens upphandling. Remiss.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att som svar på remissen till kommunstyrelsen överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har upprättat förslag till en reviderad antidiskrimineringsklausul att användas i stadens upphandlingar av tjänster och entreprenader. Kommunstyrelsen har remitterat förslaget för yttrande senast den 31 oktober 2007. Den föreslagna klausulen sammanfaller till stor del med den klausul som nämnden för offentlig upphandling (NOU) rekommenderar. Det innebär, till skillnad från stadens tidigare klausul, att den inte uttryckligen omfattar underleverantörer och att den kräver en lagakraftvunnen dom för att bli tillämplig. Trafikkontoret tillstyrker revideringen.

Remissen

Stadsledningskontoret har föreslagit en revidering av antidiskrimineringsklausul i stadens upphandlingar. Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till Trafik- och renhållningsnämnden, Socialtjänstnämnden och Utbildningsnämnden för yttrande senast den 31 oktober 2007.

Bilaga 1: Remiss: Reviderad antidiskrimineringsklausul i stadens upphandlingar Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande med förslag till antidiskrimineringsklausul samt tidigare beslutad antidiskrimineringsklausul (Utl. 2005:7, KF 2006-01-24 § 26)

Stadsledningskontoret har sedan 2002 tillämpat antidiskrimineringsklausuler i sina upphandlingar och fick 2005 i uppdrag att revidera klausulen. Våren 2007 fick stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram en ny klausul som harmonierar med stadens policy och de juridiska krav som ställs på en sådan klausul idag.

Den reviderade antidiskrimineringsklausulen sammanfaller till stor del med den klausul som nämnden för offentlig upphandling (NOU) rekommenderar och är tänkt att användas i stadens upphandlingar av tjänster och entreprenader. Det innebär, till skillnad från stadens tidigare klausul, att den inte uttryckligen omfattar underleverantörer och att den kräver en lagakraftvunnen dom för att bli tillämplig.

Den reviderade klausulen föreslås omfatta endast upphandling av tjänster och bygg- och anläggningsentreprenader eftersom det endast är i denna typ av upphandlingar det är möjligt att använda villkor för kontraktets utförande som en antidiskrimineringsklausul utgör. Klausulen föreslås också begränsas till att omfatta den del av verksamheten som omfattas av upphandlingskontraktet för att undvika att klausulen anses strida mot den proportionalitetsprincip som gäller för alla upphandlingar.

Stadsledningskontoret föreslår även att klausulen inte uttryckligen omfattar underleverantörer, då huvudleverantören ändå gör åtagandet. Det föreslås dock en möjlighet att i särskilda fall komplettera antidiskrimineringsklausulen att omfatta även underleverantörer. För att en sådan komplettering ska komma i fråga krävs följande tre kriterier.

- *För det första* får villkoren endast omfatta en underleverantör som utför den verksamhet som uppdraget avser i Sverige och som omfattas av svensk materiell rätt.
- *För det andra* bör underleverantören utföra en väsentlig del av det uppdrag som upphandlingskontraktet avser. Det bör normalt vara fallet om uppdraget utgör en procentuellt stor andel av kontraktsvärdet.
- *För det tredje* krävs det att huvudleverantören har faktisk möjlighet att införa motsvarande antidiskrimineringsvillkor i avtalet med den aktuella underleverantören.

Stadsledningskontoret föreslår att hävning, liksom tidigare, ska vara den sanktion som tillämpas vid brott mot klausulen. Det nya förslaget stadgar att grund för hävning ska vara lagakraftvunnen dom.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret konstaterar att den föreslagna antidiskrimineringsklausulen, med de begränsningar som gjorts, är ett sätt att hävda grundläggande demokratiska värden, utan att vare sig konkurrensneutralitet eller fri rörlighet sätts ur spel.

Revideringen av klausulen att endast medge hävning av avtalet vid lagakraftvunnen dom synes rimlig. Den upphandlande enheten har fortfarande möjlighet

att begära in uppgifter från leverantören för att säkerställa att de aktuella lagarna följs.

Att stadens motdrag vid en fällande dom är hävning (till skillnad från vite) förefaller enligt kontoret också väl avvägt, av just de skäl som SLK anför: möjlighet till rättelse alternativt att staden inte vill ha kontrakt med en diskriminerande leverantör, samt det administrativa merarbete Tillstånd vitesförfarande skulle ge upphov till.

Trafikkontoret vill i sammanhanget erinra om de synpunkter gatu- och fastighetsnämnden framförde vid beredningen av nu gällande antidiskrimineringsklausul, nämligen att en uppföljning skulle ske efter två år. Trafikkontoret anser fortfarande att det är önskvärt med en rutin för kontroll och uppföljning och föreslår att kommunstyrelsen tar fram en sådan.

Stadsledningskontoret föreslår att klausulen inte uttryckligen omfattar underleverantörer, men anser att klausulen kan kompletteras om tre kriterier är uppfyllda, *se ovan*. Kontoret tillstyrker denna möjlighet, då erfarenheten visar att det i bygg- och anläggningsbranschen under vissa perioder är vanligt förekommande att en entreprenör till allra största del använder sig av underentreprenörer.

Konsekvensanalys

Då trafikkontoret utgör ifrån att de entreprenörer kontoret anlitar följer rådande lag, ser trafikkontoret vare sig ökade kostnader för kontoret eller näringslivet och inte heller någon påverkan på jobb i regionen. Ur ett tillgänglighetsperspektiv bidrar klausulen till att uppmärksamma att diskriminering av funktionshindrade är förbjudet enligt lag och inte tolereras.

Ärendet beredning inom kontoret

Ärendet har beretts inom staben. Samråd har skett med Enheten för upphandling samt Exploateringskontoret.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden beslutar att som svar på remissen till kommunstyrelsen överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande.

SLUT